

Til
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Deres ref.: 20/3092 Vår ref.: LS-26/20a)

Oslo, 31. desember 2020

Hørings svar om NOU 2020: 6 Frie og hemmelige valg

Innledning

Vi viser til NOU 2020: 6. Vi vil begrense oss til å kommentere forhold i utredningen som er relatert til kapittelet Ordensregler og § 9-10 Ordensregler.

Human-Etisk Forbund er et humanistisk livssynssamfunn med mer enn 100.000 medlemmer. Vi arbeider for å videreutvikle humanismen og bidrar til at humanister kan praktisere sitt livssyn innenfor rammene av en sekulær stat og et livssynsåpent samfunn.

Utvalgets vurderinger

Utvalget stadfester «*at valgloven har regler som skjermer velgerne mot uønskede forstyrrelser eller påvirkning fra politikere eller andre når de skal stemme*» (kapittel 14.3, s. 225).

Videre står det i lovforslagets § 9-10 (2): *I valglokalet og dets umiddelbare nærhet er det ikke tillatt å utføre handlinger som kan forstyrre valget.*

Våre vurderinger

Human-Etisk Forbund støtter utvalgets holdning og forslag til lovtekst. I den anledning vil vi påpeke at Den norske kirke skal ha valglokale i «*umiddelbar nærhet til, valg av Storting eller fylkesting og kommunestyre, (jf. Regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet § 10-1 (1)).*»¹

Ved siste valg viser Regjeringens egen evaluering² at hele 15 % av kommunene kunne vise til «særskilte hendelser i valggjennomføringen i forbindelse med avviklingen av kirkevalget». Det vises blant annet til:

- «Mange kommuner opplever at kirkevalgets skilting og merking har dekket over eller forstyrret merkingen til det ordinære valget, og noen kommuner har opplevd

¹ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-04-16-584>

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/b94cf61019a248288d8a742d58458440/endelig-rapport---valggjennomforingsundersokelsen-2019-l1116772.pdf#page=32>

kirkevalgsmedarbeidere som har vært påtrengende og forsøkt å «overtale» velgere til å avlegge stemme i kirkevalget».

- «Én kommune har opplevd at én velger fikk lagt kirkevalgstemmeseddel i urnen for det ordinære valget»
- «Enkelte kommuner er tydelige på at kirkevalg og ordinært valg ikke bør foregå i samme lokale».

I Regjeringens evaluering fremstår det klart at Kirkevalget forstyrrer gjennomføringen av det offentlige valget.

Konklusjon

Ved gjennomføring av offentlige valg, må Valgloven ha forrang. Human-Etisk Forbund:

1. støtter lovforslagets § 9-10 (2): *«I valglokalet og dets umiddelbare nærhet er det ikke tillatt å utføre handlinger som kan forstyrre valget.»*
2. mener den nye trossamfunnslovens §13 som sier at *«kirkelige valg kan holdes samtidig med offentlige valg og i umiddelbar nærhet av lokalene der det offentlige valget gjennomføres»* står i motstrid til den foreslåtte § 9-10 (2) i valgloven. Vi er bekymret for hvilke konsekvenser dette vil få. Problemet løses ved å fjerne trossamfunnslovens §13.

Med vennlig hilsen
Human-Etisk Forbund

Trond Enger
generalsekretær